

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 10744
วันที่ 16 ส.ค. 2552 516

ด่วนที่สุด

ที่ สธ ๐๒๐๕.๐๕.๑/๕๓)๐๙

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๒๐๓๐๒

ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่ากระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. มาเพื่อดำเนินการ โดยที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้งานสังคมสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก กฎหมายว่าด้วยค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา กฎหมายว่าด้วยคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว และกฎหมายว่าด้วยฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เป็นต้น จึงขอให้กระทรวงสาธารณสุขเสนอความเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องหรือประเด็นอื่นตามที่เห็นสมควร นั้น

กระทรวงสาธารณสุขได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยเจตนารมณ์ของกฎหมายที่มุ่งประสงค์จะให้ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์มีมาตรฐานและมีการควบคุมจรรยาบรรณการประกอบวิชาชีพนั้นถือว่าเป็นหลักการที่ดี อย่างไรก็ตามกระทรวงสาธารณสุขมีความเห็นในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑. มาตรา ๓ "วิชาชีพสังคมสงเคราะห์" หมายความว่า วิชาชีพที่ต้องใช้ความรู้และทักษะทางสังคมสงเคราะห์ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขปัญหามนุษย์ ครอบครัว กลุ่มหรือชุมชนให้สามารถกระทำหน้าที่ทางสังคมของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นนิยามที่ไม่ชัดเจน เนื่องจากมิได้มีการขยายความว่า

/“สังคมสงเคราะห์” ...

“สังคมสงเคราะห์” หมายความว่า เป็นการปฏิบัติการด้วยกิจกรรมใด ๆ อย่างจำเพาะ ซึ่งหากมีความไม่ชัดเจนดังกล่าวจะทำให้มีปัญหาในการตีความว่า การกระทำใดหรือ กิจกรรมใดที่ถือว่าเป็นการปฏิบัติการของนักสังคมสงเคราะห์ และเป็นการกระทำต่อ บุคคลใดหรือกลุ่มใดที่จะถือได้ว่าถึงขนาดที่จะต้องเข้าไปแก้ปัญหา ส่วนการระบุว่า “ป้องกันแก้ไขปัญหา” เป็นปัญหาลักษณะใดที่ถึงขนาดเป็นปัญหาในทางสังคมที่จะ ถือว่าบุคคลอื่น ๆ ที่มีใช้นักสังคมสงเคราะห์จะกระทำมิได้ ซึ่งจะถือว่าเป็นการก้าวล่วง ในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

๒. มาตรา ๗(๔) ออกหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพสาขาต่าง ๆ และออกหนังสือแสดงวุฒิบัตรอื่นใน วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ของสภาวิชาชีพ สังคมสงเคราะห์ เมื่อในมาตรา ๓ ไม่ชัดเจน การกำหนดสาขาอื่นที่แสดงถึงความรู้ ความชำนาญที่มีความจำเพาะจะกระทำได้อย่างไร

๓. มาตรา ๘(๑) สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ อาจมีรายได้จาก “เงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน” การเป็นสภาวิชาชีพควรดูแลสถานะทางการเงิน ขององค์กรด้วยตนเองอย่างแท้จริง ไม่ควรขอเงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดินอีก เนื่องจากรัฐบาลมีรายจ่ายที่ต้องสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ มากมายอยู่แล้ว ทั้งนี้อาจ สามารถกำหนดให้การอนุญาตมีอายุของการอนุญาตได้ เช่น ใบอนุญาต มีอายุ ๕ ปี จะทำให้สามารถกำหนดค่าธรรมเนียมการต่ออายุได้อีกด้วย เป็นการกำหนดให้สมาชิก สนับสนุนกิจการและกิจกรรมต่าง ๆ ให้องค์กรสามารถดำรงสถานะอยู่ได้อย่างยั่งยืน โดยแท้จริงได้ ประกอบกับเป็นการพัฒนาวิชาชีพโดยกำหนดให้มีการเพิ่มพูนความรู้ ก่อนการต่ออายุใบอนุญาต ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่สมาชิกจะต้องพัฒนาดตนเองให้ทันต่อ วิวัฒนาการทางวิชาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ อีกด้วย

๔. มาตรา ๒๙ ให้ลักษณะงานสังคมสงเคราะห์ต่อไปนี้ต้องมีผู้ประกอบ วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ซึ่งต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพในการปฏิบัติงาน โดยที่ใน อนุมาตรา ๒๙(๑) ได้กล่าวถึงงานสังคมสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยสุขภาพจิต และ ในอนุมาตรา ๒๙(๒) กล่าวถึงงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ นั้น การกำหนดใน ลักษณะดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อนักปฏิบัติงานด้านการแพทย์และสาธารณสุข เนื่องจากในการปฏิบัติงานด้านการแพทย์และสาธารณสุขมีผู้ประกอบวิชาชีพต่าง ๆ

เป็นสหวิชาชีพ ซึ่งสหวิชาชีพเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายในการประกอบวิชาชีพที่กระทำหรือมุ่งหมายจะกระทำต่อมนุษย์เกี่ยวกับการตรวจโรค การวินิจฉัยโรค การบำบัดโรค การป้องกันโรค การส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่วิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขนั้น ๆ กำหนด ซึ่งในการปฏิบัติงานจะมีการกำหนดอย่างชัดเจนว่า วิชาชีพใดสามารถปฏิบัติงานในลักษณะใด โดยการปฏิบัติงานของแต่ละวิชาชีพจะมีความจำเพาะ และไม่ซ้ำซ้อนกัน การกำหนดให้มือนักสังคมสงเคราะห์ในทีมปฏิบัติงานด้านการแพทย์และสาธารณสุข ควรจะมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน

๕. มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ ส่วนในอนุมาตรา ๒๔(๑) ได้กล่าวถึง การแต่งตั้งคณะกรรมการฯ เพื่อทำกิจกรรมหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ แต่ในมาตรา ๓๘ ได้กล่าวถึง การให้มีคณะกรรมการจรรยาบรรณ จึงไม่ชัดเจนว่า การที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพมีอำนาจหน้าที่เพียงการแต่งตั้งคณะกรรมการ แล้วคณะกรรมการจรรยาบรรณดังกล่าวมาจากอำนาจใดในการแต่งตั้ง

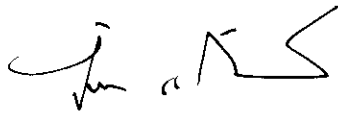
๖. เนื่องจากเป็นร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพทางด้านสังคมสงเคราะห์ ซึ่งในส่วนของกระทรวงสาธารณสุขมีผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานด้านสังคมสงเคราะห์เป็นจำนวนมาก โดยปฏิบัติงานในกรมต่าง ๆ รวมทั้งในโรงพยาบาล ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ทำให้เห็นว่าเป็นการกระทบสิทธิผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์โดยตรง และหากพิจารณาจากร่างกฎหมายฉบับนี้ในมาตรา ๓ วรรคสองในคำจำกัดความของคำว่า "ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์" หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตจากสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ดังนั้น นักสังคมสงเคราะห์ที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุขมีจำนวนมาก หากเทียบกับหน่วยงานอื่น จึงเห็นควรทำประชาพิจารณ์หรือให้โอกาสนักสังคมสงเคราะห์เหล่านี้ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นทางการเพราะอาจเป็นการกระทบสิทธิดังกล่าวได้

๗. จากหมวด ๓ คณะกรรมการสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ มาตรา ๑๖ (๑) กรรมการโดยตำแหน่งมีผู้แทนกระทรวงสาธารณสุขเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง แต่เนื่องจากมีนักสังคมสงเคราะห์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในกระทรวงสาธารณสุข

เป็นจำนวนมากแต่มีผู้แทนเพียงคนเดียวตามมาตราดังกล่าว ดูแล้วอาจไม่เหมาะสม
ดังนั้นกรรมการโดยตำแหน่งในส่วนของกระทรวงสาธารณสุขควรมีมากกว่า
หนึ่งตำแหน่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิทยา แก้วภราดัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๑๓๕๑
โทรสาร ๐ ๒๕๕๐ ๑๓๘๐